

σκηνῆς συνελόντι δ' εἶπεν ἀληθῆς σκηνογραφία μελοδράματος. Εἰ καὶ εὐγενῶς προσεκλήθημεν, ἠποροῦμεν πόθεν ἢ τόση εὐγένεια· καὶ ὁμῶς ἐβαδίσσαμεν θαρραλέως πρὸς τὸ ἀρχηγεῖον, ὅπως εὐχαριστήσωμεν διὰ τὴν μετὰ τσσαύτης ἐμμενείας σταλεῖσαν πρόσκλησιν. Ὁ διοικητὴς ὑπεδέχθη ἡμᾶς εὐμενῶς, καὶ εἶπεν ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἦτο εἰς Ἱερουσαλήμ ὅπως δεχθῆ ἡμᾶς, δὲν ἤθελε νὰ στερηθῆ τῆς γνωριμίας ἡμῶν· κατὰ προσταγὴν δ' αὐτοῦ ἐδόθη τοῖς ὑπηρέταις ἡμῶν ἐν πρόβατον καὶ ἀπήτησε νὰ δειπνήσωμεν μετ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ δειπνὸς ὑπῆρξεν ὅ,τι παραδοξώτερον, οὐχὶ γεῦμα, ἀλλ' ἀληθῆς λεία. Μετὰ τὸ συμβούκιον καὶ τὸν καφρὸν καὶ πάλιν τὸν καφρὸν καὶ τὸ συμβούκιον

Αἰγυπτιακὴ ράβδος. Ἀραβικὴ ράβδος.

ἕκαστος ἐτράπη ἐπὶ τὸν ὕπνον. Ἄμα δὲ τῆ πρώτῃ ὑψηλὸς τις Ἀλβανὸς ἔφερεν ἡμῖν φρυγανίας βουτύρου, ὑπερ ὀνομάζουσι *φουτίρ* (βούτυρον), καὶ ἐξανήρχισε πάλιν ὁ καφρὸς καὶ τὸ συμβούκιον. Ἐπεθεωρήθησαν μετὰ ταῦτα τὰ ἡμέτερα ὄπλα, τὰ πυροβόλα, τὰ πιστόλια, τὰ ξίφη πάντα παρετηρήθησαν καὶ ἐθαυμάσθησαν· ἐπειδὴ δὲ ἔπρεπε ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ἦσαν καλὰ, ἐπυροβόλησα εἰς ἀπόστασιν πενήκοντα βηματίων καὶ εὐτόχησα θραύσας διὰ τῆς σφαίρας ἓνα λίθον· ἡ δὲ περίστικσις αὐτῆ οὐδόλως ἐβλάψε τὸ σέβας, ὅπερ εἶχεν ἐξ ἀρχῆς ἐμπνεύσει τὸ πολεμικὸν ἡμῶν σχῆμα. Ἴνα δὲ τελειώσω εὐπρεπῶς τὰ πάντα προσήνεγκον γενναίως εἰς τὸν διοικητὴν τὸ μικρὸν τηλεσκοπίον μου, ὅπερ εὐγνωμόνως ἐδέχθη. Ἀνέστη-

μεν πάλιν τὰ ζῶα καὶ δύο ὥρας μετὰ ταῦτα εἰσήλθομεν εἰς Βηθλεέμ. Ἰδοὺ, ἀγαπητέ μοι φίλε, πράγματα ἐν ταῖς περιουσίαις συμβαίνοντα καὶ καθιστῶντα αὐτὰς εὐφροσύνας. Μόλις παρέρχεται μία συγκίνησις, καὶ ἔρχεται ἄλλη ὅλως διάφορος.

» Φθὰς εἰς τὴν κορυφὴν ὄρους τινὸς εἶδον αἶφνης τὴν Βηθλεέμ. Ἐστρεψά τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἄλλον ὄχθον βεύματος βαθέως, καὶ ὁ ροῦς τῶν ἰδεῶν μου μετεβλήθη μετὰ τσσαύτης ταχύτητος, ὡς ἂν εἶχον κλείσει ἐν βιβλίον ὅπως ἀνοίξω ἄλλον. Ἐκτοτε δὲ μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἐβλεπον ποιμένας, μάγους, μικρὰ παιδία ἐσφαγμένα καὶ κοιτίδα ἀφ' ἧς ἔμελλε νὰ ἐξέλθῃ νομοθεσία μέλλουσα ν' ἀλλάξῃ τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου. Ἀξιοθέατον εἶναι ἀναντιρρήτως τὸ θέατρον ὅπου συνέβησαν μεγάλα γεγονότα· καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο καὶ πλήρες ἐρειπίων χωρίον ἀνυφοῖ τὴν ψυχὴν πολὺ πλεόν ἢ ὅσον καταπλήσσουσι τὴν ὄρασιν αἱ πυραμίδες.

» Επισκεφθέντες τὸ μοναστήριον ἀνεχωρήσαμεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐφθάσαμεν ἐκεῖ δύνοντος τοῦ ἡλίου· ἐλθόντες δὲ εἰς τὸ μοναστήριον κατελύσαμεν ἐν αὐτῷ, ἐδειπνήσαμεν καὶ κατεκλίθημεν μετὰ δεκαοκταήμερον κακοπάθειαν εἰς ἀξιολόγους κλίνας.»

Ἡ ἀκαδημία ἤκουσε πόσον μὲ συνεκίνησεν ὁ πρὸς τὴν τέχνην ἔρως· ἐλπίζω δὲ ὅτι θέλει ἀνακαλύψει μεταξὺ τῆς περὶ τὸ γράφειν ἀνεπιτηδειότητός μου καὶ ὅλας τὰς ἐντυπώσεις ὅσας μοὶ προσξένησαν ἡ Βίβλος, ἡ θεία αὐτῆ ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον, τὸ θαυμάσιον τοῦτο ἔργον, ὅπερ ἀμείβει πάντα τὰ ἀγαθὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας.

Καὶ ὁ μὲν τύπος εἶναι βεβαίως ὁποῖος καὶ πάλαι, διότι τὰ ὄρη δὲν μετεβλήθησαν· θέλω δὲ δοκιμάσει ν' ἀποδείξω ὅτι οὔτε οἱ ἄνθρωποι ἠλλάξαν. Ναὶ μὲν ἡ φυλὴ τῶν Ἰουδαίων παρήκμασε πανταχοῦ, καὶ ἐπληρώθησαν αἱ προφητεῖαι τοῦ Ἰερεμίου· ἀλλὰ σώζεται κατὰ τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου φυλὴ τις, οἱ Καραῖται ἢ Καραῖμαί, ἧτις φεύγουσα βεβαίως τὸν ζυγὸν τοῦ Τίτου, ἐτήρησε τὰ πατριαρχικά ἦθη· ἔχουσι δὲ τόσον ὠραῖον τὸν τύπον, ὥστε αὐτὸν ἠθέλησα νὰ ἐξεικονίσω. Τὸ ἔνδυμα τοῦ Σαμαρίτου, ὀνομαζόμενον ὑπὸ τῶν Ἑβραίων *ἄρβα κανεφότ*, ἧτοι τέσσαρες πτέρυγες, ὀνομάζεται σήμερον *ἄρβα*.

Ἡ ποιμενικὴ βακτηρία εἶναι ἴσως σύμβολον τῆς ἀγκυλωτῆς ράβδου, ἧτις καὶ σήμερον ἐτι δηλοῖ παρά τοῖς Ἀραβῶν διοίκησιν, καὶ δίδεται ἐνίοτε πρὸς ἐκείνους ὑπὲρ ὧν πρόκειται νὰ ἐλκύσωσι τὸ σέβας τῶν ἄλλων. Εὐρίσκεται δὲ πάντοτε ἀπαράλλακτος εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἡγεμόνων τῶν παριστωμένων ὑπὸ τῶν Ἱερογλυφικῶν. Εἰ καὶ περὶ κλύμματος τῆς κεφαλῆς δὲν λέγει τι ἡ Βίβλος, φαίνεται ὁμῶς ὅτι ἐκάλυπτον αὐτήν, διότι εἶναι πιθανὸν ὅτι πολλοὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἐξυμίζοντο.